

Tisková zpráva:

Dovolujeme si veřejnost informovat o výstupech a doporučení výzkumné zprávy „Výzkum sociálních služeb SO ORP Kutná Hora“ zpracované v rámci projektu „Podpora procesu plánování soc. služeb ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Kutná Hora“, reg. č. projektu (CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006582), Operační program Zaměstnanost. Výzkumnou zprávu, resp. její doporučení a výstupy vzalo na vědomí Zastupitelstvo města Kutná Hora svým usnesením č. 162/19 ze dne 10. 9. 2019.

V následujících řádcích chceme čtenáři poskytnout základní **orientaci ve výzkumné zprávě, a podat informaci o zpracování Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb SO ORP Kutná Hora pro roky 2021 – 2025.**

A) Výzkum sociálních služeb SO ORP Kutná Hora

Jsme si vědomi obsáhlosti výzkumné zprávy, a proto jí dáváme k dispozici alespoň v základních obrysech zadání, hlavních výstupů a doporučení za lokalitu Kutná Hora. Jsme přesvědčeni, že její výstupy budou aplikovány nejen v procesu plánování sociálních služeb v rámci SO ORP Kutná Hora, ale také poslouží pro zpřehlednění vývoje budoucích trendů, zvýšení povědomí o problematice i současných otázkách v oblasti sociálních věcí a v neposlední řadě jako prostředek pro odůvodnění budoucích záměrů nejen města Kutná Hora. Pro ověření sledovaných sociologických, demografických a dalších jevů bylo využito několik nezávislých metod pro sběr, analýzu a pozdější syntézu sebraných dat, proto hodnotíme její výstupy jako relevantní a validní. Za zmínku také stojí spolupráce mnoha zainteresovaných subjektů, bez jejichž iniciativy a ochoty, by se nám nepodařilo požadovaných výsledků dosáhnout. V rámci výše jmenovaného projektu bylo od září 2018 do července 2019 realizováno rozsáhlé výzkumné šetření.

A.1. Obsah zadání výzkumu:

1. Demografická prognóza SO ORP KH do roku 2028.

- a. Jaké lze očekávat demografické změny ve vývoji obyvatelstva SO ORP KH?
- b. Jak se bude vyvíjet věkové rozložení obyvatel SO ORP KH?
- c. Jak bude region SO ORP KH ovlivňovat vnitrostátní i mezinárodní migrace?

2. Analýza a prognóza sociálních potřeb a problémů obyvatel a území SO ORP KH do roku 2028.

- a. Jaké jsou hlavní sociální potřeby a problémy obyvatel SO ORP KH?
- b. Jaké je rozložení obyvatel ORP KH co se týče jejich sociálních potřeb a problémů v jednotlivých obcích a městech SO ORP KH?
- c. Jaký lze očekávat vývoj sociálních potřeb a problémů v SO ORP KH do roku 2028?
- d. Jaká rizika a zkrácení se objevují při zjišťování sociálních potřeb a problémů obyvatel na území SO ORP KH?

3. Analýza vývoje a prognóza potřebnosti sociálních služeb a území SO ORP KH do roku 2028.

- a. Jaké druhy sociálních služeb a s jakými kapacitami budou na území SO ORP KH potřeba k uspokojení sociálních potřeb a problémů obyvatel SO ORP KH ve výhledu do roku 2028?

- b. Jsou kapacity stávajících sociálních služeb dostatečné pro uspokojení sociálních potřeb obyvatel SO ORP KH?
- c. Je místní a časová dostupnost stávajících sociálních služeb dostatečná pro uspokojení sociálních potřeb obyvatel SO ORP KH?
- d. Jaké postupy je vhodné volit při dlouhodobém sledování a vyhodnocování potřebnosti sociálních služeb?

4. Finanční analýza sociálních služeb.

- a. Jaký lze očekávat vývoj nákladů na zajištění sociálních služeb pro obyvatele SO ORP KH do roku 2028?
- b. Jaké jsou náklady na zajištění sociálních služeb pro občany SO ORP KH?
- c. Jaké jsou náklady na hodinu poskytované péče/pomoci/poradenství jednotlivého druhu služby?

Výstupem výzkumné zprávy bude prolnutí všech čtyř oblastí/analýz do odpovědi na hlavní výzkumnou otázku:

Je síť sociálních služeb v SO ORP KH správně nastavena, aby mohla efektivně řešit sociální potřeby a problémy, které přinese demografický vývoj v regionu, s výhledem do roku 2028?

A.2 Odpověď na hlavní výzkumnou otázku:

Na základě zjištěných dat a jejich vyhodnocení pořizovatel výzkumu konstatuje následující: Stávající síť sociálních služeb lze hodnotit jako poměrně hustou a do velké míry odpovídající zjištěným potřebám a problémům. Tato síť však rovněž vykazuje některé problémy, které je vhodné v nejbližší době řešit, jedná se zejména následující oblasti:

- Nejvíce zasítovaná je oblast Kutné Hory a okolí, nejméně naopak Uhlířské Janovice a okolí.
- V porovnání se sítěmi v jiných regionech jsou aktuální kapacity sociálních služeb poddimenzované zejména u odlehčovacích služeb, domovů pro seniory, denních stacionářů a chráněného bydlení.
- Na území nejsou zastoupeny velmi poptávané služby azylových domů.
- Oproti jiným regionům jsou naopak předimenzovány stávající kapacity NZDM, sociální rehabilitace, odborného sociálního poradenství, sociální domovů pro osoby se zdravotním postižením.
- Velmi důležitou a pozitivní roli, zejména v oblasti zprostředkování péče, hraje na zkoumaném území poskytování sociální práce na obcích.
- Financování sociálních služeb působících v území SO ORP Kutná Hora postupně roste (náklady vrostly od roku 2013 o 173,41 mil Kč). Nejdůležitějším zdrojem financování jsou úhrady od uživatelů a státní dotace. Podpora obcí činí cca 5 %.
- V roce 2028 lze predikovat nárůst nákladů na financování sociálních služeb poskytovaných v SO ORP Kutná Hora minimálně o 231 mil. Kč

A.3 Členění zkoumaných lokat v rámci ORP Kutná Hora:

- Rozdělení ORP Kutná Hora na mikroregionální celky – lokality: Kutná Hora, Uhlířské Janovice, Zbraslavice, Zruč nad Sázavou z důvodu (viz. obrázek dole) plnění úkolů koordinace sociálních služeb v území ORP Kutná Hora.

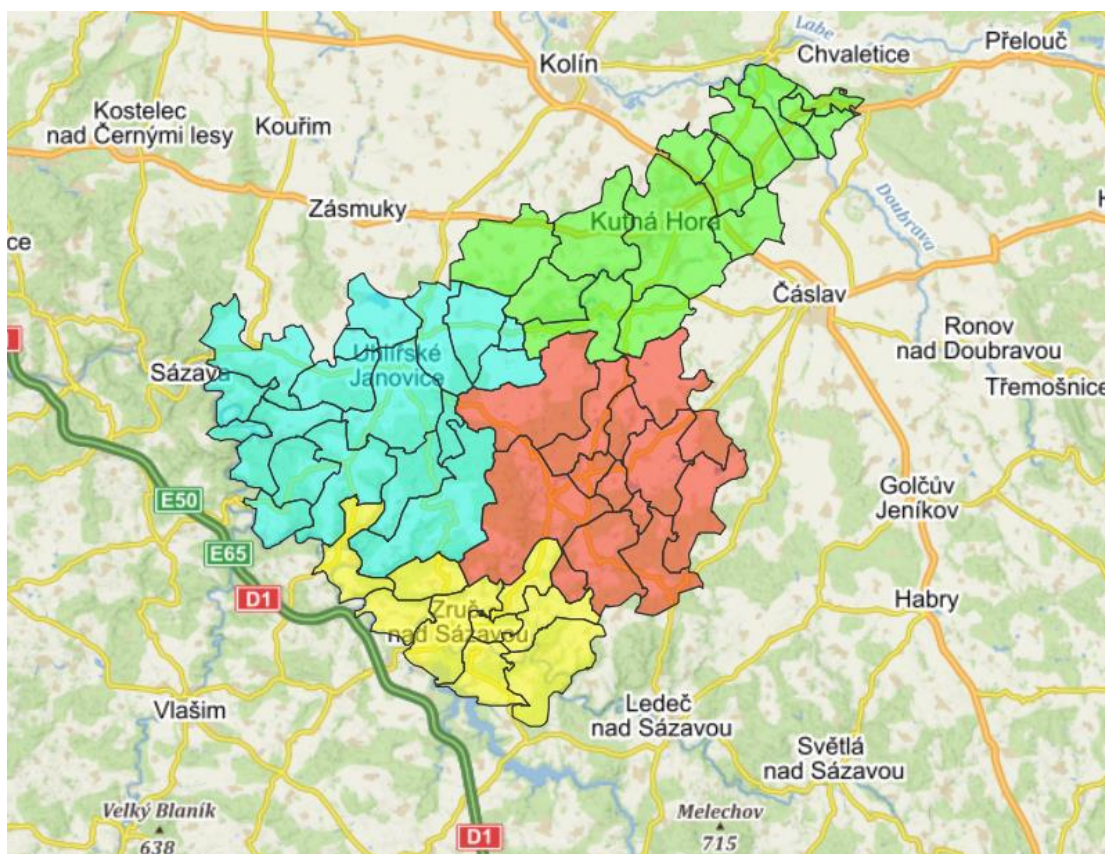
Rozdělení obcí dle lokalit:

Kutná Hora (zeleně): Bernardov, Hlízov, Kobylnice, Kutná Hora, Církvice, Křesetice, Malešov, Svatý Mikuláš, Miskovice, Nové Dvory, Suchdol, Vidice, Záboří nad Labem

Uhlířské Janovice (modře): Podveky, Sudějov, Čestín, Ledečko, Nepoměřice, Onomyšl, Soběšín, Petrovice II, Rašovice, Rataje nad Sázavou, Samopše, Staňkovice, Uhlířské Janovice, Úžice, Vavřinec, Zbizuby, Košice

Zbraslavice (červeně): Štipoklasy, Opatovice I, Bludov, Třebětín, Paběnice, Bohdaneč, Černíny, Červené Janovice, Chlístovice, Petrovice I, Úmonín, Zbraslavice

Zruč nad Sázavou (žlutě): Dolní Pohled, Horka II, Chabeřice, Kácov, Pertoltice, Řendějov, Slavošov, Vlastějovice, Zruč nad Sázavou

Zdroj: zpracovatel, zpracováno pomocí www.mapa-ceska.cz

A.4 Hlavní výstupy pro lokalitu Kutná Hora:

- a) problém s nalezením, udržením a zajištěním dostupného **bydlení**, popř. prostupného bydlení (systémové otázky sociálního bydlení, řešení akutní ztráty bydlení)
- b) **nedostatek finančních prostředků osob a jejich dopad na úhradu sociálních služeb nebo bydlení** (nebonitní senioři – bez nároku na starobní důchod, singles

senioři, osoby s exekucí, rodiče samoživitelé, osoby se zdravotním postižením, osoby bez domova, osoby ze sociálně vyloučených lokalit a osoby pečující o blízkou osobu)

- c) **potřeba setrvání osob v domácím prostředí** (nároky na dostatečnou kapacitu terénních služeb – pečovatelská služba)
- d) **zajištění informování o formách pomoci**
- e) **nejohroženější skupiny** jsou senioři a rodiny s malými dětmi
- f) zásadní je **prognóza zvyšujícího se počtu seniorů** (osob závislých na pomoci) a s tím spojené potřeby dostupných terénních služeb (pečovatelská služba), pobytových služeb (domov pro seniory, domov zvláštního určení)
- g) **zesílení trendu potřeby setrvat v domácím prostředí**, což vytvoří tlak na zasíťování území terénními sociálními službami a službami občanské vybavenosti
- h) **velkým rizikem** může být v budoucnu zvyšující se počet osob bez nároku na výplatu starobního důchodu
- i) problémem bude navyšující se počet osob, které budou řešit nedostatek vhodných kapacit pro bydlení
- j) velmi žádaná **služba azylového domu** – azylový dům je jednou z alternativ řešení potřeby bydlení u osob, které buď selhávají v udržení si bydlení, nebo mají nedostatečné příjmy; další možností, jak řešit potřebu bydlení bez azylového domu nabízí prostupné nebo sociální bydlení
- k) lze predikovat **nárůst nákladů na financování sociálních služeb** poskytovaných na území města Kutná Hora, přičemž nejvýznamnějším zdrojem financování jsou úhrady od uživatelů a státní dotace, stávající podpora obcí činí přibližně 5%

A.5 Doporučení:

1. **zajistit dostupné bydlení, prostupné bydlení** pro ohrožené cílové skupiny (systémové otázky sociálního bydlení, řešení akutní ztráty bydlení)
2. **podporovat pečovatelskou službu** jako službu zaměřenou na úkony péče o osobu (snižovat poměr rozvážky obědů vůči počtu úkonů péče o osobu)
3. **zachovat minimální podporu ve výši 5% z celkových nákladů na poskytování sociálních služeb z prostředků obcí** (Města Kutná Hora) a do rozpočtových výhledů zahrnout, že roční náklady na poskytování sociálních služeb bude do roku 2020 nutné navýšit
4. **zajistit pobytové služby** (potřeby bydlení) **pro osoby v seniorském věku**
5. **spolupodílet se** (například prostřednictvím informačních kampaní, sociální práce na obcích a dalšími informačními kanály) **na informování a vzdělávání veřejnosti**, že čerpání služeb sociální péče předpokládá jejich spolufinancování ze strany uživatelů (v roce 2017 byly sociální služby prostřednictvím úhrady ze strany uživatelů financovány z 50 %).
6. **pokračovat v procesech komunitního plánování** se zaměřením na pravidelné zjišťování potřeb, pravidelnou aktualizaci demografických dat a dat o financování sociálních služeb
7. **vzít na vědomí výzvu přesunout a upravit předimenzované kapacity sociálních služeb na území města Kutná Hora:** využít stávající kapacity služeb NZDM, sociální rehabilitace a odborného sociálního poradenství pro podporu a saturaci potřeb relevantních cílových skupin (podpora pečujících osob, poradenství v oblasti zadlužení, pomoc s řešením bytové nouze, poradenství pro osoby s poruchou zraku, sociální vyloučení, závislosti atd.). Zvážit přesunutí části stávajících kapacit do regionů, kde tyto služby zcela chybí (Zbraslavicko, Uhlířkojanovicko).
8. **vytvořit a nastavit systém podpory pečujících osob**
9. **vzít na vědomí výzvu stále žádanější role sociální práce, která je zajišťována přímo obcemi v rámci místní a přenesené působnosti obcí**
10. **vytvořit a koordinovat systém víceúrovňového a vícezdrojového informování** v oblasti zajištění informovanosti o sociální pomoci a v síti sociálních služeb

11. nevyhodnocovat sociální služby jako jedinou z forem uspokojování potřeb osob v nepříznivé sociální situaci

B) Návazná opatření a strategické dokumenty:

1. S ohledem na uvedená doporučení a výstupy byl zpracován **Akční plán pro rok 2020**, který chválilo Zastupitelstvo města Kutná Hora svým usnesením č. 163/199 ze dne 10. 9. 2019.
2. V době pokračování projektu „Podpora procesu plánování soc. služeb ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Kutná Hora“, registrační číslo projektu (CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006582), Operační program Zaměstnanost bude zpracován **Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb pro SO ORP Kutná Hora 2021 - 2025**. Opatření jmenovaného budou rozvržena dle místní působnosti (správní obvod města Kutná Hora a správní obvod ORP Kutná Hora). Zainteresovaným obcím v SO ORP Kutná Hora bude umožněno, aby přistoupily k jednotlivým opatřením, přičemž v rámci procesu koordinace plánování služeb budou opatření rozpracována. Termín pro dokončení Střednědobého plánu pro SO ORP Kutná Hora 2021 -2025 je dán podmínkami projektu do 30. 4. 2020.

Odkazy na uvedené dokumenty:

1. Výzkum sociálních služeb SO ORP Kutná Hora
2. Akční plán pro rok 2020.